

**Efni: Umsögn Dýraverndarsambands Íslands um frumvarp til laga um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum o.fl. – 4. mál, 158. löggjafarþing 2026–2027
Mál nr. 499.**

Dýraverndarsamband Íslands (DÍS) styður þau markmið frumvarpsins að efla öryggi fólks og að reglur um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum verði gerðar skýrari.

Frumvarpinu er ætlað að efla vernd fólks gegn ofanflóðum, en DÍS telur mikilvægt að við endurskoðun laganna verði jafnframt tekið tillit til velferðar dýra og að löggjöfin samræmist lögum nr. 55/2013 um velferð dýra. Dýr eru hins vegar ekki nefnd í frumvarpinu og telur DÍS brýnt að úr því verði bætt.

Dýr eru skyni gæddar verur sem njóta verndar samkvæmt lögum nr. 55/2013 um velferð dýra. Samkvæmt markmiðsákvæði 1. gr. laganna skal stuðla að því að dýr séu laus við vanlíðan, hungur og þorsta, ótta og þjáningu, sársauka, meiðsli og sjúkdóma. Þá er í 7. gr. laganna mælt fyrir um hjálparskyldu gagnvart dýrum sem eru bjargarlaus eða í hættu.

DÍS telur því mikilvægt að ákvæði laga um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum taki mið af og samrýmist þeim skyldum gagnvart dýrum sem mælt er fyrir um í lögum um velferð dýra.

Tryggja þarf samræmi við lög um velferð dýra

Við setningu laga um velferð dýra árið 2013 voru ekki gerðar samsvarandi breytingar á lögum um almannavarnir eða lögum um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum.

Af þeim sökum skortir enn skýr ákvæði um vernd dýra þegar náttúruvá steðjar að. DÍS telur mikilvægt að tryggt verði samræmi milli laga um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum og laga um velferð dýra þannig að tekið sé tillit til dýra við hættumat, skipulag og rýmingar.

DÍS hefur hvatt til þess að dýr verði skilgreind sérstaklega í frumvarpi til laga um almannavarnir sem hefur verið til meðferðar á Alþingi. Sambandið vonast til að þær breytingar nái fram að ganga.

Þar sem lög um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum tengjast lögum um almannavarnir með beinum hætti telur DÍS mikilvægt að einnig verði hugað að vernd dýra í þessu frumvarpi og tryggt að lögin samrýmist lögum um velferð dýra.

Hross í hættu í Neskaupsstað vegna snjóflóðahættu

Gripahús geta verið staðsett á svæðum þar sem ofanflóðahætta er þekkt, líkt og á við um hesthúsabyggðina í Neskaupsstað. DÍS telur mikilvægt að komið verði í veg fyrir frekari byggingu gripahúsa á svæðum þar sem veruleg ofanflóðahætta getur verið til staðar. Jafnframt telur sambandið nauðsynlegt að dýr séu ekki höfð á slíkum svæðum á tímabilum þegar hætta á ofanflóðum er þekkt.

Í janúar 2025 var hesthúsabyggðin í Neskaupsstað rýmd vegna snjóflóðahættu. Hross voru skilin eftir þar þrátt fyrir að mögulegt hefði verið að flytja þau burt áður en hættuástand skapaðist. Samkvæmt upplýsingum DÍS féll snjóflóð sem stöðvaðist skammt ofan við hesthúsin þar sem hrossin voru skilin eftir. Ljóst er að þessi dýr voru í verulegri hættu.

Atvikið undirstrikar mikilvægi þess að skýr ákvæði séu fyrir hendi um hættumat, skipulag og rýmingu dýra á svæðum þar sem ofanflóðahætta er til staðar. Sem betur fer urðu ekki alvarleg slys á dýrum, en mikilvægt er að bregðast við áður en slíkt gerist.

Með þessu frumvarpi gefst tækifæri til að bæta stöðu dýra í löggjöf um ofanflóðahættu og draga úr líkum á að sambærilegar aðstæður komi upp á ný.

Að mati Dýraverndarsambands Íslands ættu dýr að njóta skýrrar verndar í náttúruvá og tekið sé tillit til þeirra við hættumat, skipulag og rýmingar vegna snjóflóða og skriðufalla.

Sambandið vonast til að ofangreind sjónarmið verði höfð til hliðsjónar við meðferð frumvarpsins og er reiðubúið að gera nánar grein fyrir þeim á fundi nefndarinnar, sé þess óskað.

Virðingarfyllst f.h. stjórnar,

Linda Karen Gunnarsdóttir
formaður Dýraverndarsambands Íslands